SZKOLNY PROGRAM
DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH
wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami oraz w sytuacjach zagrożeń

W celu określenia warunków w szkole zapewniających uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej ustala się co następuje:

I. W każdym przypadku rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad, niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia.

1. Rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego obowiązujących w szkole zasad.
2. W celu rozwiązania problemu związanego ze stwierdzeniem lub podejrzeniem, że uczeń jest na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, przedstawiciel szkoły podejmuje następujące działania:
   - ustala jak najbliższy termin spotkań z uczniem i jego rodzicami,
   - prowadzi rozmowę interwencyjną z uczniem (zał. 1),
   - prowadzi rozmowę z rodzicami w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a szkołą, oraz (ewentualnie) możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej (zał. 2),
   - uczeń w obecności rodziców podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania (zał. 3),
   - nadzór nad wypełnieniem kontraktu przez ucznia sprawują rodzice i przedstawiciel szkoły.
3. Uczniowie potrzebujący pomocy specjalistycznej są kierowani do odpowiedniej placówki.

4. Brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze łamanie zasad przez ucznia powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:
   - zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych, łącznie z możliwością przeniesienia ucznia do innej szkoły,
   - zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego.

II. W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np. wzywane jest pogotowie).

III. Policja jest wzywana w przypadku:

1. Gdy zachowania ucznia zagrażaj ą bezpieczeństwu innych osób.
2. Znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji psychoaktywnych.
3. Gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać nielegalne substancje psychoaktywne.
4. Kradzieży lub innych wykroczeń.

IV. W sytuacjach kryzysowych nauczyciele postępują zgodnie z wymienionymi procedurami interwencyjnymi:

1. Procedura postępowania wobec osoby „obcej" na terenie szkoły.

Przez „osobę obcą na terenie szkoły" rozumie się osobę, która:

1. nie jest rodzicem ucznia tej szkoły
2. nie jest pracownikiem szkoły
3. nie jest osobą wypełniającą aktualnie na terenie szkoły zadania i funkcje znane dyrekcji szkoły nie jest osobą zaproszoną przez dyrekcję szkoły bądź też wychowawcę klasy lub też uprawnionego pracownika szkoły

i która swoim zachowaniem w wyraźny sposób narusza zasady i normy współżycia społecznego bądź też w inny sposób stanowi zagrożenie dla

porządku na terenie szkoły i bezpieczeństwa dla uczniów oraz innych osób przebywających na terenie szkoły.

1. Ustalamy powody obecności oraz zachowanie osoby postronnej w szkole poprzez obserwację a także rozmowę z nią.

2. W przypadku powstania wątpliwości lub ujawnienia niepokojących zachowań z jej strony niezwłocznie informujemy dyrekcję szkoły i wspólnie z nią podejmujemy mediacje w celu nakłonienia tej osoby do jasnego określenia celu swojego pobytu lub też opuszczenia terenu placówki.

W przypadkach drastycznych niezwłocznie powiadamiamy policję i jednocześnie podejmujemy działania mające na celu zabezpieczenie dzieci i pracowników przed skutkami tych zachowań.

2. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją:

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.

2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga / psychologa szkolnego i dyrekcję szkoły.

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców / prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o wymienionych wyżej przejawach demoralizacji nieletniego, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę do spraw nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem / psychologiem, itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, zgodnie z warunkami określonymi w **ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.**

W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z **art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego,** szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

2 a. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia

1. Ustalamy okoliczności zdarzenia na podstawie rozmowy z osobą informującą o zaistniałym fakcie oraz oglądzie sytuacji w miejscu zaistnienia szkody.
2. Informujemy o fakcie dyrektora szkoły.
3. Podejmujemy próbę ustalenia sprawcy oraz oszacowania wartości szkody - w uzasadnionych przypadkach dyrektor zawiadamia policję.
4. W przypadku nie budzącego wątpliwości ustalenia sprawcy szkody wzywamy do szkoły jego rodziców / opiekunów prawnych.
5. Ustalamy w obecności dyrektora szkoły, wychowawcy, rodzica oraz sprawcy szkody zasady zadośćuczynienia bądź też pokrycia strat przez sprawcę i jego opiekunów prawnych

2 b. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły i wzywa Policję.
3. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

2 c. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej lub kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z podejrzaną substancją. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji!

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły.

3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców / opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

4. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa Policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

   - Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

2 d. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udziela pomocy medycznej.

4. Zawiadamia dyrekcję szkoły oraz rodziców / opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.

   - W przypadku odmowy ze strony rodziców / opiekunów, o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom

policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły / placówki.

- W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu – jeżeli rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
- W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm^3) Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, lub w przypadku jej braku, do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców / opiekunów (oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat).

5. Jeżeli zdarzenia, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji. Nakłada to na szkołę obowiązek powiadomienia Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego o tej szczególnej sytuacji.

Spożywanie przez ucznia, który ukończył 17 lat, alkoholu na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art. 43 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

2 e. Procedura postępowania w przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenia szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

2 f. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń stał się ofiarą czynu karalnego

Nauczyciel / wychowawca będący na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, ewentualnie karetki pogotowia w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły.
3. Powiadomienia rodziców ucznia.
4. Niezwłocznego wezwania Policji w przypadku, kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

3. Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ucznia:

3 a. podejrzenie o zamiary samobójcze:

1. W obliczu realnego zagrożenia zamachem samobójczym ucznia, a więc w momencie wystąpienia poważnego kryzysu

podejmujemy następujące kroki:

- należy jednoznacznie ustalić rodzaj zdarzenia,
- zapewnić uczniom opiekę,
- nie pozostawiać ucznia znajdującego się w kryzysie samego i próbować przeprowadzić go w bezpieczne, ustronne miejsce,
- objąć szczególnym nadzorem i w miarę potrzeb usunąć wszystkie przedmioty, które mogłyby ułatwić realizację zamiaru samobójczego,
- zebrać wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia,

- w razie konieczności wezwać pomoc – pogotowie ratunkowe, policję i w czasie tej interwencji zadbać, by przebiegła ona spokojnie i dyskretnie,
- ocenić ryzyko dalszego zagrożenia (możliwe, że konieczna będzie hospitalizacja dziecka),
- zawiadomić o zdarzeniu dyrekcję szkoły, wychowawcę dziecka, szkolnego koordynatora ds. bezpieczeństwa oraz rodziców,
- chronić ucznia oraz inne osoby przed dodatkową traumą, związaną np. z kontaktem z mediami.

2. Działania pokryzysowe

W ramach działań naprawczych **podejmujemy następujące kroki:**

- należy dokonać diagnozy ryzyka ponowienia próby samobójczej,
- zaplanować dalszą strategię postępowania szkoły wspólnie z placówkami wsparcia z zewnątrz (ze specjalistami)
- podjąć próbę zmobilizowania rodziny, by udzieliła dziecku wsparcia i zapewniła bezpieczeństwo

3 b. w przypadku kiedy samobójstwo zostało dokonane

- informujemy o fakcie dyrektora szkoły, wzywamy pogotowie oraz policję
- Dyrektor szkoły wraz z osobą wspierającą (lekarz, psycholog) zawiadamia o zdarzeniu rodziców w miejscu ich zamieszkania.
- Bezpośrednio po zdarzeniu zapewniamy opiekę pozostałym uczniom
- W przypadku zainteresowania mediów zdarzeniem , informacji udziela osoba upoważniona przez dyrektora szkoły bądź sam dyrektor szkoły.

4. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy.

4a. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy i zabezpieczenie dowodów

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą lub inny pracownik szkoły, przekazuje on informację wychowawcy klasy, ten z kolei zawiadamia dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego.

2. Dyrektor szkoły wspólnie z wychowawcą i pedagogiem szkolnym:

a) **zabezpieczają dowody i ustalają okoliczności zdarzenia :**z
- rodzaj materiału, (z dokładną datą i czasem otrzymania materiału, treścią wiadomości)
- sposób rozpowszechnienia (np.: strony WWW, na której pojawiły się szkodliwe treści),
- sprawcę (dane nadawcy np.: nazwę użytkownika, adres e-mail, nr tel. komórkowego),
- świadków zdarzenia.

b) **o zajściu zawiadamiają rodziców lub prawnych opiekunów zarówno ofiary jak i sprawcy przemocy,**

c) **sporządzają dokumentację z zajścia, która zawiera:**
- notatkę służbową z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. (dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.)
- zabezpieczone dowody cyberprzemocy jako załącznik do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

d) w przypadku jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, **pisemnie powiadamiają o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny**,

e) w przypadku gdy zostało złamane prawo (np. mamy do czynienia z groźbami karalnymi, propozycjami seksualnymi) **bezwzględnie zawiadamiają policję.**

4 b. Działania wobec ofiary cyberprzemocy;

1. **Wsparcie psychiczne** (uczeń - ofiara cyberprzemocy ma zapewnione wsparcie ze strony dorosłych, wie że szkoła podejmie odpowiednie kroki w celu rozwiązania problemu).

2. **Porada** (uczeń będący ofiarą cyberprzemocy otrzymuje poradę jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania).

3. **Monitoring** (monitorowanie sytuacji ucznia - sprawdzanie, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy; poinformowanie rodziców o problemie i udzielenie wsparcia i pomoc ze strony szkoły w tym pomocy specjalistów (psychologa, pedagoga).

4 c. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. **Rozmowa z uczniem – sprawcą przemocy** (ustalenie przyczyn i okoliczności zajścia; poinformowanie o konsekwencjach regulaminowych, podpisanie kontraktu, określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary).
2. **Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka** (zapoznanie z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka; podpisanie kontraktu)
3. **Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno - pedagogiczną** (w uzasadnionym przypadku (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.)

V. W klasie ucznia bądź uczniów, którzy dopuścili się złamania obowiązujących w szkole zasad, są prowadzone dodatkowe zajęcia profilaktyczne.

VI. Działania interwencyjne i profilaktyczne są prowadzone przez specjalnie przeszkolonych pracowników szkoły.

1. Do przeprowadzenia tych działań powołany został Szkolny Zespół do Spraw Przeciwdziałania Przemocy i Agresji.

VII. Ofiarom przemocy udzielana jest pomoc w formie:

1. Indywidualnych rozmów z wychowawcą klasy i dyrektorem.
2. Kierowania do poradni specjalistycznych.
3. Organizowania warsztatów w celu :
   a) wyposażenia uczniów w umiejętności asertywnego zachowania się
   b) podniesienia samooceny

VIII. Sprawcom przemocy udzielana jest pomoc w formie:

1. Szkoleń na temat:

a) prawnych skutków aktów przemocy

b) radzenia sobie ze złością lub kontroli złości, gniewu

2. Kierowania na terapię do poradni specjalistycznych (socjoterapia, psychoterapia)

a) systemową terapię rodzinną

b) terapię ukierunkowaną na problem (np. alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie, agresja wśród nieletnich)

c) budowanie pozytywnych wzmocnień dla społecznie cenionych zachowań

3. Wsparcia finansowego.

ZAŁĄCZNIK 1

ROZMOWA INTERWENCYJNA Z UCZNIEM

1. Wyjaśnienie sytuacji - wyjaśnij powody zaproszenia na rozmowę:

"Zaprosiłam/em Cię na rozmowę dlatego, że:
- mam powody przypuszczać, że bierzesz narkotyki (pijesz alkohol / palisz papierosy). Jestem tym bardzo zaniepokojona/y. Musimy o tym poważnie porozmawiać.

(lub)
- wiem, że bierzesz narkotyki (pijesz alkohol/palisz papierosy). Martwię się o Ciebie i Twoją przyszłość i dlatego chciałabym/chciałbym z Tobą poważnie porozmawiać na ten temat.

2. Zorientowanie się w sytuacji ucznia - na ile to będzie możliwe oceń skalę problemu.

- postaraj się uzyskać od ucznia jak najwięcej informacji o jego sytuacji, zadaj pytania diagnostyczne,
- porównaj zebrane w ten sposób informacje z danymi z obserwacji zachowania się ucznia na lekcjach / w szkole lub z informacjami pochodzącymi z innych źródeł,

3. Udzielenie informacji zwrotnej

Elementy informacji zwrotnej:
- wyraź swoje zaniepokojenie związane z używaniem narkotyku (piciem alkoholu/paleniem papierosów) przez ucznia,
- powiedz o zmianach, jakie dostrzegasz (na podstawie obserwacji i odpowiedzi na pytania diagnostyczne) na przykład, w sytuacji szkolnej ucznia, jej / jego wyglądzie zewnętrznym lub zachowaniu;
- udziel rzeczowej informacji na temat bezpośrednich zagrożeń zdrowia i bezpieczeństwa związanych z używaniem danego środka psychoaktywnego;
- wyraźnie powiedz, że oczekujesz, że uczeń przestanie używać danej substancji psychoaktywnej (alkoholu, papierosów, narkotyków),
- poinformuj w konkretny sposób o dalszych krokach jakie zamierzasz podjąć (możliwe konsekwencje szkolne),
- poinformuj o tym, że zamierzasz skontaktować się z rodzicami.

ZAŁĄCZNIK 2

UMOWA MIĘDZY WYCHOWAWCĄ A RODZICEM

PODPISANA DNIA.....W OBECNOŚCI DYREKTORA SZKOŁY

1. Cel.

Umowa ma na celu pomoc i wsparcie *(imię i nazwisko uczennicy) w* próbie uwolnienia się z uzależnienia od brania środków odurzających, podniesienie samooceny, zmianę postawy do obowiązków szkolnych, poprawę komunikacji w relacji rodzic - córka.

2. Lista zachowań w domu i szkole.

Zarówno wychowawca, jak i rodzice zobowiązują się; do przestrzeganiu tych samych zachowań w stosunku do *(imię uczennicy):*

- konsekwentności w egzekwowaniu zobowiązań,
- stanowczości w stawianiu wymagań,
- traktowania *(imię uczennicy)* jako dorosłego partnera, a nie jak małego dziecka,
- okazywania stałej dyspozycyjności na potrzeby kontaktu *(imię uczennicy) z* nami.

3. Zasady zachowania.

Tak rodzic, jak i nauczyciel zobowiązuje się do przestrzegania tych samych zasad zachowania:

- zasady dyskrecji - nie poszerzania kręgu osób w sprawie,
- zasady otwartości do *(imię uczennicy) w* trakcie słuchania, rozmawiania,
- zasady prawdomówności
- zasady nie oceniania postępów *(imię uczennicy)* podczas realizowania przez nią kontraktu,
- zasady nic krytykowania wypowiedzi *(imię uczennicy),*
- zasady dyspozycyjności w stosunku do *(imię uczennicy),*
- zasady nie wracania do zdarzeń, które są powodem zawarcia kontraktu, w formie negatywnej krytyki.

4. Konsekwencje i przywileje.

Przywilejem dla uczennicy jest to, że może kontynuować naukę w szkole, ma szansę na poprawę wyników nauki i uzyskanie promocji do następnej klasy. Rodzic samodzielnie określi przywileje córki za dotrzymanie kontraktu. Konsekwencją niedotrzymania kontraktu będzie decyzja dyrektora szkoły podjęta po zakończeniu czasu trwania umowy, czyli..... *(data).*

5. Zobowiązania obu stron.

Rodzic zobowiązuje się do:

- wcześniejszego powiadomienia szkoły o przewidywanej nieobecności córki w szkole,
- kontaktu telefonicznego w każdy np. poniedziałek, w godz. 10.40-11.00 (pokój nauczycielski lub gabinet dyrektora),
- osobistego kontaktu z wychowawcą raz w miesiącu.

Wychowawca zobowiązuje się do:

- telefonicznego powiadomienia rodzica w razie nieusprawiedliwionej nieobecności *(imię uczennicy) w* szkole,
- powiadomienia rodzica o złamaniu kontraktu.

6. Czas obowiązywania umowy.

Umowa pomiędzy wychowawcą a rodzicami trwa od dnia podpisania do.....

Podpis rodzica Podpis wychowawcy

ZAŁĄCZNIK 3

KONTRAKT POMIĘDZY UCZNIEM (*imię i nazwisko UCZNIA),* RODZICEM I WYCHOWAWCĄ SPORZĄDZONY I PODPISANY DNIA.....

Kontrakt ma na celu pomoc i wsparcie *(imię uczennicy) w* próbie uwolnienia się z uzależnienia od brania środków odurzających, zmianę postawy do obowiązków szkolnych.

Zobowiązuję się do tego, że w trakcie trwania kontraktu:

- nie opuszczę ani jednego dnia nauki w szkole bez wiedzy rodziców,
- wszelkie problemy dotyczące osiągania wyników w nauce skonsultuję z wychowawcą,
- rodzice będą znali mój rozkład lekcji w szkole - powiadomię ich o wszelkich zmianach dotyczących zajęć w szkole,
- po zajęciach w szkole wracam do domu o ustalonej przez rodziców porze,
- codziennie po powrocie ze szkoły spędzę z rodzicem przy stole minimum 15 minut i w otwartej rozmowie (patrząc w oczy) przekażę informację i wrażenia z dnia (trudności i powodzenia),
- nigdy nie okłamię rodziców w sprawach szkolnych,
- nie będę brała, ani szukała okazji do wzięcia jakiegokolwiek środka odurzającego,
- w momentach trudnych zwrócę się do wychowawcy o wsparcie,
- zobowiązuję się korzystać z gabinetu wychowawcy, gdy będę tego potrzebowała.

Zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych zasad.

Jestem świadoma celowości powstania kontraktu i znane mi są konsekwencje jego niedotrzymania.

Czas obowiązywania kontraktu: ..... *(data).*

Podpis uczennicy Podpis rodzica Podpis wychowawcy

Miejsce, data

ZAŁĄCZNIK 4

Miejsca, gdzie można uzyskać pomoc w sytuacji kryzysowej

Komenda Powiatowa Policji w Sokołowie Podlaskim	**787 – 20 – 11 / 997**
Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim	**787 – 23 - 22**
Straż Pożarna	**998**
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielanach	**787 – 80 - 98**
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokołowie Podlaskim	**781 – 22 – 39**
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokołowie Podlaskim	**787 – 22 - 02**
Poradnia Zdrowia Psychicznego oraz inne placówki służby zdrowia, w tym szczególnie pogotowie ratunkowe / Sokołów Podlaski	**781 – 22 – 58 / 999**
Inspektor Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Obrony cywilnej w Sokołowie Podlaskim	**781 – 74 – 89**
Numer ratunkowy z telefonu komórkowego	**112**

Policja i Straż Pożarna mają w centrach zarządzania kryzysowego grupy psychologów.

Organizacje i instytucje świadczących pomoc w sytuacji kryzysu:

– Centra, czy Ośrodki Interwencji Kryzysowej (informacja na temat placówek dostępna jest na stronie www.interwencjakryzysowa.pl),

– placówki pomagające osobom doświadczającym przemocy (informacja na temat placówek dostępna jest na przykład na stronie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie www.porozumienie.niebieskalinia.pl lub Fundacji Dzieci Niczyje www.fdn.pl),

– telefony informacyjne, interwencyjne i wsparcia w sytuacji kryzysu (informacja dostępna jest na stronie Polskiego Towarzystwa Pomocy Telefonicznej www.pomoctel.free.ngo.pl.